

TRONDHEIM KOMMUNE

Jakobsli barnehager

ÅRSPLAN 2021-2024

INNHold:

Om oss	2
Årsplan	3
Jakobsli barnehagens visjon	3
Barnehagens verdigrunnlag .	4
- Danning	
- Omsorg	
- Lek	
- Læring	
Livsmestring	9
Vennskap og fellesskap.....	10
Medvirkning	12
Våre satsningsområder:	12
- Språk	
- Bærekraft	
- Livsglede for eldre	
- Barn og digitale verktøy	
- Barn og rom	
- Grønt flagg	
- Kosthold og helse	
- Liten og ny	
- Temaårshjul	
Rammeplanens fagområder og progresjonsplan:	18
- Nærmiljø- og samfunn	
- Kropp, bevegelse, mat og helse	
- Natur, miljø og teknologi	
- Kunst, kultur og kreativitet	
- Kommunikasjon, språk og tekst	
- Antall, rom, og form	
- Etikk, religion og filosofi	
Vurdering av det pedagogiske arbeidet	23
Samarbeid mellom hjem og barnehage	23
Overganger	25
- Overgang hjem-barnehage	
- Overganger innad i barnehagen	
- Overgang barnehage-skole	
Praktisk informasjon.....	26
Kalender	27

OM OSS:

Jakobsli barnehager består av 2 hus:

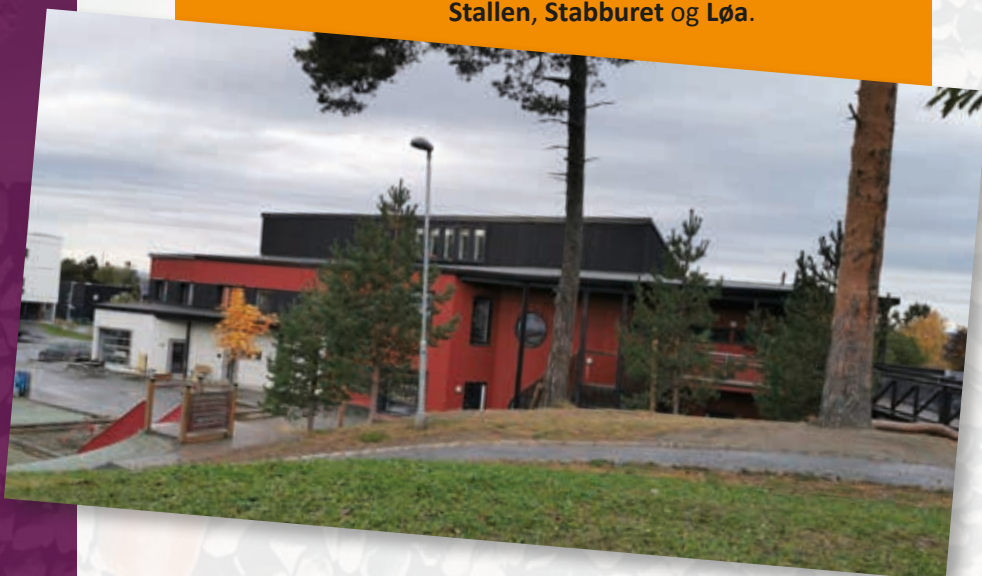
CHARLOTTENLUND BARNEHAGE

ligger i **Kongleveien 2**, og er en 4-avdelings kommunal barnehage med 64 heldagsplasser for barn mellom 1-6 år. Barnehagen ble åpnet i 1965 og ble da drevet av Øvre Charlottenlund Husmorforening. Siden 1995 har barnehagen vært kommunal. Alle avdelingene har fått navn fra gårdsbruk i gamle dager. **Bua** og **Smia** er eldst, og i 2003 kom det nye bygget som huser **Låven** og **Masstua**.

ØVRE JAKOBSLI BARNEHAGE

ligger i **Carl Lønseths veg 2**, og er en 3-avdelings kommunal barnehage med 80 heldagsplasser for barn mellom 1-6 år. Barnehagen ble åpnet i 2013. Avdelingene har fått navnene **Stallen**, **Stabburet** og **Løa**.

ÅRSPLAN:

Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet på barnehagen som bygger på Rammeplan, Lov om barnehager og Trondheim kommunes enhetsavtale. Enhetsavtalen stiller krav til alle kommunale barnehager om hvilke områder som skal vektlegges. Årsplanen skal synliggjøre det pedagogiske arbeidet,

våre mål, våre fokusområder og arbeidsmåter overfor myndighetsnivå, samarbeidspartnere og andre interesserte. Årsplanen godkjennes av barnehagens brukerråd. Årsplanen varer fra august 2021 til juli 2024.

JAKOBSLI BARNEHAGERS VISJON:

Jakobsli barnehager er en allsidig barnehage og en arena for vennskap. Vi legger vekt på at barna skal få varierte erfaringer og opplevelser ut fra verdigrunnet og fagområdene i Rammeplanen, basert på de muligheter omgivelsene gir og barnets egne forutsetninger og interesser. I all aktivitet har vi fokus på utvikling av gode relasjonelle ferdigheter, språk og vennskap. Relasjonelle ferdigheter læres og utvikles i alle situasjoner. Positive tilbakemeldinger på ønsket atferd vil styrke barnets evne til å fungere godt sosialt og utvikler sitt potensiale. Humor, glede, anerkjennelse, likeverdighet og respekt er verdier som skal prege alle relasjoner i barnehagen.

Personalet skal ta hensyn til det enkelte barns behov, samtidig som vi også ivaretar barnegruppa. Personalets oppgave er å veilede barna i rollen som gruppelem. Barnas opplevelse av å delta og mestre i barnehagehverdagen ligger i spenningsfeltet mellom egne og andres behov.

“ Alle barn skal få dekket sine behov uten at det frarøver de andre muligheten til det samme ”

BARNEHAGENS VERDI- GRUNNLAG

Jakobsli barnehager skal gi barn et tilbud som legger vekt på verdiene og holdningene som Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen representerer. Dette skal gi barn mulighet og kompetanse til å delta i barnehagen og i samfunnet. Innholdet skal bygge på et helhetlig lærings-syn hvor omsorg, lek, læring og danning står sentralt.

Vårt syn på barn er at barnehagebarn ikke er en ensartet gruppe. Hvert barn er unikt og må møtes som et individ ut fra de forutsetninger og behov det har. Respekt, anerkjennelse og likeverd skal prege alle møter i barnehagen. Personalet har et etisk ansvar for at alle møter i barnehagen ivaretas med tanke på disse verdiene. Personalet er det viktigste verktøyet for å kunne oppnå god kvalitet på tilbudet vårt. Alle barn skal møte kompetente voksne med engasjement og hjertevarme, som kommer til uttrykk i møter mellom alle som oppholder seg i barnehagen. En god voksen er en tilstedeværende voksen som møter barn på en lyttende og empatisk måte.

Det de ansatte i barnehagen legger inn av omsorg, trøst, ømhet, entusiasme, glede og samtaler, er med på å videreutvikle barna som gode omsorgspersoner. Dette kan bidra til god psykisk helse og mestring av å håndtere livets mangfoldige aspekter hos barna.

**Trondheims
kommunes verdier:**

**Åpen
Kompetent
Modig**

DANNING

Danning er en livslang prosess som gjør oss til de menneskene vi er i fellesskap med andre og de miljøene vi er en del av. Barns danning handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger, væremåter og at de selv får være aktivt medvirkende.

Barnehagen er en arena for danning som er en kontinuerlig prosess som skjer i og med alle mennesker innenfor et sosialt og kulturelt fellesskap. Dette skjer gjennom omsorg, lek og læring.

I Jakobsli barnehager skal personalet bidra i barns dannelsesprosesser ved at de er tilstedeværende og anerkjennende i alle møter med barn. Personalet skal i tillegg støtte og veilede barn slik at de kan delta og utfolde seg i alt som skjer i barnehagehverdagen.

For at barn skal oppleve positive dannelsesprosesser vil vi møte dem med likeverdighet, anerkjennelse og respekt. Når vi møter barn med disse verdiene og gir rom for lek, læring, aktivitet og medvirkning, styrkes barns selvbevissthet og evne til å reflektere over seg selv i møte med andre.

OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel. Dette skal prege alle møter i hverdagen på barnehagen. For at barna skal oppleve positive dager, må personalet vise evne og vilje til å ta ansvar for relasjonene. Voksne skal skape trygghet og skape tilhørighet ved å være nære og tilgjengelige når barna har behov for det.

Vi skal møte barna med anerkjennelse, respekt og empati og gi dem den støtten og bekreftelsen de behøver.

Vi legger til rette for situasjoner i hverdagen som er preget av humor og glede.

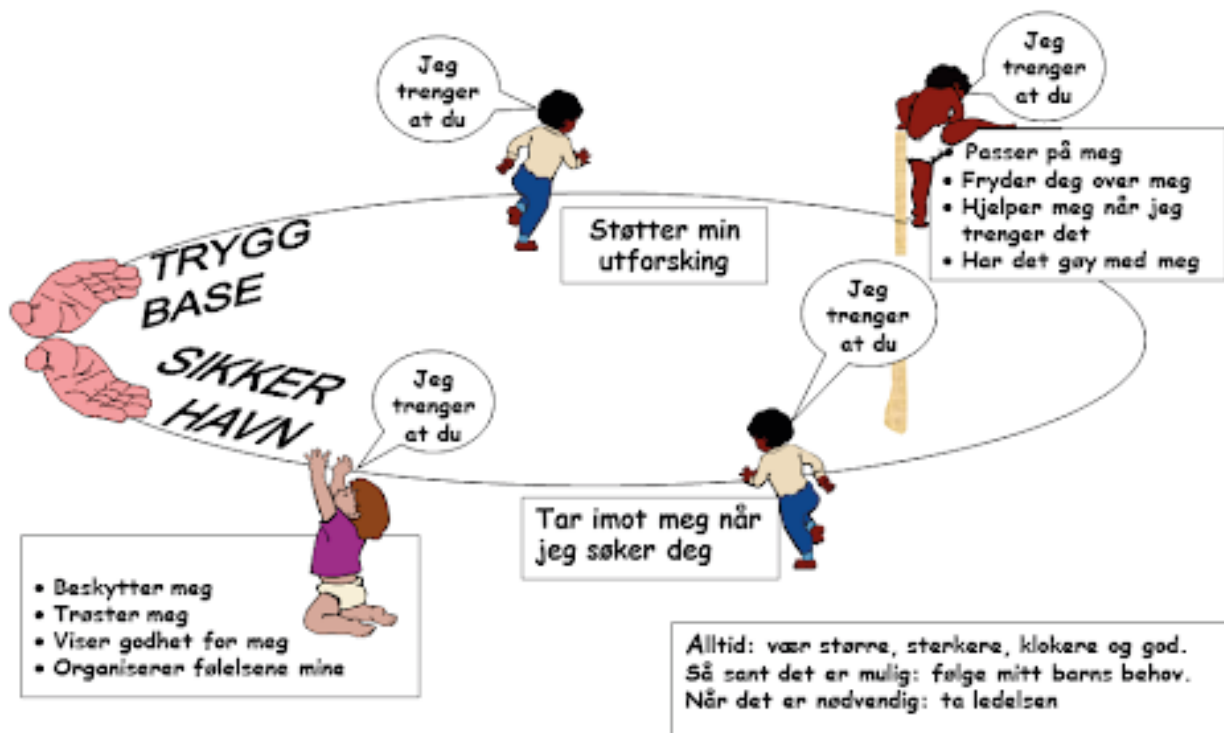
Vi vektlegger at våre barn møter empatiske voksne som har fokus på at relasjonene skal være gode. Gjennom dette vil barna utvikle sine empatiske evner

og kunne bidra til at relasjonene de selv inngår i blir gode.

Vi vil møte barna med med varierte utfordringer som gjør at de mestrer. Noe mestrer de med en gang, noe mestrer de med omsorgsfull støtte fra personalet og noe mestrer de når de har fått øvd litt.

Vi ønsker å hjelpe barna til å regulere sine følelser. Dette skjer ved at voksne bekrefter barnas følelser og hjelper barn til å finne ro når de blir redde, sinte eller frustrerte. Det handler også om å dele gleder. Gjennom omsorgsfulle relasjoner, bygges barns selvfølelse og trygghet på at de får hjelp og støtte når livet byr på oppturer og nedturen. God omsorg med støtte og veiledning fra voksne som anerkjenner og bekrefter barns følelser, gjør barn i stand til å mestre livet.

Trygghets sirkelen Foreldre med fokus på barnets behov

LEK

Lek er grunnleggende i barns liv og leken skal ha en sentral plass i barnehagen. Det er både en livs- og en læringsform. I leken kan barna delta med lyst og engasjement. Lek preges av humor, glede og ulike former for lek gir barna mulighet til å oppleve og uttrykke seg på et variert vis. I lek utvikler de sin sosiale kompetanse og de utvikler forståelse for at de kan bidra i fellesskapet.

Gjennom leken opplever de å kunne være en del av kulturen barna i mellom. De lærer å skape og forme kulturen i det fellesskapet de er en del av. Barns dannelsesprosess utvikles gjennom variert lek ved at de øver på og bearbeider det de opplever, både av positive og negative hendelser. I tillegg spiller mangfold en viktig rolle i denne dannelsesprosessen.

Vi på Jakobsli barnehager ønsker å gi barna ulike arenaer for lek og gode møteplasser både inne, på utelekeplassen og på tur. Vi varierer lekemateriell for å stimulere til allsidig lek; fantasilek, rollelek, konstruksjonslek, toddlerlek m.m Det skal synes i lekemiljøet hvilken temaperiode vi er inne i og hva barna er interessert i.

Vi ønsker å stimulere barna til å utvikle vennskap og gode relasjoner, som igjen er avgjørende for barnets psykiske helse. Konstruktiv og sosial lek som preges av likeverdige relasjoner, styrker barns selvfølelse, trygghet og mestring.

Personalet skal møte barn med anerkjennelse og være tilstedeværende slik at de kan støtte og veilede. Voksne skal være aktive og deltagende i barnas lek. På denne måten skal alle barn møte utviklingsstøttende voksne som hjelper de til å mestre ulike lek.

LÆRING

Danning gjennom læring skjer ved at personalet skaper et utfordrende og godt læringsmiljø i samarbeid med barna. Materialet og rommene barna møter, skal innby til samspill og skaperglede. Barn skal oppleve at personalet oppfordrer til undring og utforskertrang. Personalet har fokus på å anerkjenne barns undring og nysgjerrighet ved å legge til rette for at barna opplever og utforsker mestring i de aktiviteter de deltar i.

Vi er også oppmerksom på at noen barn oppsøker stadig nye erfaringer og lærings situasjoner, mens andre barn sjeldnere søker nye aktiviteter og i mindre grad kommuniserer nysgjerrighet og vitebegjær. Personalet skal være bevisst på å legge til rette for at alle barn får varierte erfaringer.

Vi skal legge til rette for formelle og uformelle lærings situasjoner. Formelle lærings situasjoner er planlagt, bl.a. ut fra temaårshjulet. Uformelle lærings situasjoner er variert lek og samspill som oppstår her og nå.

Vi organiserer dagene slik at barna ofte får delta i mindre grupper der personalet har større mulighet til å støtte det enkelte barn. Innholdet i gruppene tar utgangspunkt i barns forutsetninger, behov og interesser.

INTERESSE
SKAPERGLEDE
SAMSPILL

A group of children are seen from behind, walking away on a forest path. They are wearing colorful jackets (blue, pink, purple) and high-visibility orange and yellow safety vests. Each child has a backpack. The ground is covered in dry leaves and tree roots, and there are trees in the background.

LIVS- MESTRING

“Jeg er **god nok**,
akkurat sånn som
jeg er. Jeg trenger ikke
forestille meg for å
gjøre meg fortjent til
andres kjærighet”

Petra Krantz Lindgren

God selvfølelse handler om bevissthet om egne tanker og behov. For å styrke barns selvfølelse må personalet møte barn med en genuin interesse for hva barn tenker og føler.

Barn skal møtes med respekt for de følelsene de har. Barnet skal oppleve at det er verdifullt for sine nærmeste, både familie og ansatte i barnehagen. God selvfølelse er viktig for å handle i tråd med egne ønsker og behov.

Det bidrar til selvstendighet og evne til møte andre med gjensidig respekt. Man vet at man er god nok i kraft av seg selv og aksepterer seg selv med sine styrker og svakheter.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

Miljøet i barnehagen skal være slik at alle barn føler seg inkludert og har lekekamerater. Miljøet i barnegruppene kartlegges gjennom observasjon, dokumentasjon og samtaler med barna. Barn gir både verbale og nonverbale uttrykk for hvordan de opplever hverdagen i sin gruppe. Å sette ord på egne følelser og opplevelser skal gis tid og rom i barnehagehverdagen. Det å ha en eller flere lekekamerater gir gode opplevelser og verdsettes høyt.

“**STEIN, SAKS, PAPIR**” er et prosjekt som Trondheim kommune har startet og som skal styrke barnefellesskapet. Strategien er en veileder for å redusere mobbing. Det må gis muligheter for barn og unge til å befeste sin status og betydning gjennom ikke-krenkende mestringsstrategier. Jakobsli barnehager følger opp dette prosjektet i vårt arbeid med barna og i foreldremøter.

STEIN
SAKS
PAPIR

HANDLINGSPLAN FOR PSYKOSOSIALT MILJØ I BARNEHAGEN

Etter endringer i barnehageloven, skal alle barnehager jobbe systematisk for å forebygge mobbing og krenkende oppførsel. Det skal skapes et godt miljø der barna trives, uten gjentakende mobbing, plaging og utestenging fra lek.

I tillegg stiller også Rammeplanen krav om dette.

Enhetens handlingsplan mot mobbing inneholder blant annet Tiltaksplan mot mobbing og Tiltaksplan ved mobbing. Tiltakene skal iverksettes så raskt som mulig når personal blir gjort oppmerksom på mobbing eller krenkelser i barnehagen.

Dette for at personalet skal ta vare på enkeltbarnet som blir utsatt for uønsket adferd/handlinger fra andre barn/voksne.

I samarbeid med foresatte skal Jakobsli barnehager jobbe systematisk med forebygging av mobbing, utestenging og krenkelser. Personalet støtter barn i å hevde seg positivt ved å bekrefte barnas initiativ, forsterke det barna er gode til og skal gjøres oppmerksomme på hverandre. Vi skal dele glede og humor, anerkjenne barnets følelser og gjøre barn oppmerksomme på konsekvenser av egne handlinger.

BARNES MEDVIRKNING

Medvirkning handler om at personalet legger til rette for og organiserer dagen slik at den er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Barna skal ha mulighet til å uttrykke seg og få mulighet til å ha innflytelse på fellesskapet og sin egen hverdag. Barna skal bli oppfordret til å uttrykke egne ønsker og behov. De må oppleve at egne tanker og meninger blir hørt og at deres tanker og meninger har betydning for andre. Personalet skal være nysgjerrig på hvert barn, barnets talespråk og kroppsspråk, barnets følelser og intensjoner slik at hvert barn føler seg sett, hørt og verdsatt.

Personalet skal ha fokus på å kommunisere at de ivaretar og utvikler barns selvfølelse og tro på at deres stemme er viktig i fellesskapet.

VÅRE

SATSNINGSOMRÅDER

SPRÅK

Å utvikle språket er noe av det viktigste som skjer i et barns liv. Vi bruker verbalt språk og kroppsspråk når vi tenker, leker og kommuniserer.

Barnet skal videreutvikle sin begrepsforståelse, ordforråd og bruke språket for å uttrykke sine følelser og samhandle sosialt. Det å kunne sette ord på egne tanker, følelser og behov er viktig for barns utvikling. Språket dreier seg ikke bare om ord og setninger, men også om kommunikasjon og sosiale samspillferdigheter.

I Jakobsli barnehager skal personalet være gode språkmodeller, være nysgjerrig på barnet, benevne og beskrive ord og aktiviteter, bekrefte og sette ord på følelser. Vi skal legge til rette for språkstimulering i alle sammenhenger gjennom hele dagen. Vi har fokus på den gode samtalen og møter barna ut i fra deres funksjonsnivå.

I tillegg til samtaler brukes høytlesning, sang, rim og regler. Vi benytter verktøy som "Språksprell", "Språkkista" og "Grep om begreper".

BÆREKRAFT

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Personalet skal være bevisst på målene og jobber med dem ut fra barnas modningsnivå. Vi ønsker at bærekraft skal bli en naturlig del av hverdagen.

Jakobsli barnehager har valgt å jobbe ut fra mål nr 3, 4 og 10.

LIVSGLEDE FOR ELDRE

Jakobsli barnehager er en livsgledebarnehage og enheten samarbeider med Brundalen Helse- og velferdssenter.

Målet med samarbeidet er å møtes til felles aktiviteter. Ved besøk på senteret får barna være med på å spre glede, vise hensyn og får mulighet til å bli kjent med alderdom.

BARN OG DIGITALE VERKTØY

I Jakobsli barnehager er vi opptatt av at barna ikke skal være konsumenter, men produsenter når vi jobber med digitale verktøy.

Apper som barna har tilgang til er læringsrike og kvalitets-sikrede. Vi bruker de digitale verktøyene som et virkemiddel i lek, undring og utforskning. Hos oss ønsker vi å anvende digitale verktøy som en arena for gode samspill barn-barn, barn-voksen relasjoner.

BARN OG ROM

Jakobsli barnehager er med i nettverket: "Barn & rom".

Barn & Rom synliggjør det fysiske miljøet som en viktig pedagogisk ressurs. Rommet sees som den 3. pedagog som kan fremme barnets utvikling. Denne pedagogiske modellen skal sette barnas læringsmiljø, sterke barnefelleskap og bærekraft sammen. Det fysiske læringsmiljøet skal være rikt og mangfoldig og gi rom og materialer til alle barn på en stimulerende og utfordrende måte der barn får delta og medvirke.

GRØNT FLAGG

Barnehagen er sertifisert med “Grønt Flagg”, en miljøsertifisering for skoler og barnehager.

Charlottenlund barnehage

har hatt grønt flagg siden 2006.

Øvre Jakobsli barnehage

var ny i august 2013 og ble sertifisert til grønt flagg høsten 2014.

Tema for det grønne flagget i inneværende periode er **bærekraft**.

Mål (for alle):

- Alle barn får erfaring med temaene, men hver aldersgruppe har hvert sitt tema de fordyper seg i.
- Aktive og tilstedeværende voksne som sørger for variert og utviklende tilbud for barna med utgangspunkt i alle tema og i forhold til barnas alder.

Enheten har hatt mange tidligere miljøprosjekter, blant annet:

- Gjenbruksposer
- Kosthold
- Fysisk aktivitet ute og inne
- Tarkus

Alder	Tema	Mål for barna
1-åringen	Fysisk aktivitet og toddlerkultur i sentrum.	Gleden med variert fysisk aktivitet, med kropp og sanser i sentrum og sammen med andre.
2-åringen	Vann.	Få erfaring med vann i lek og aktivitet, inne og ute.
3-åringen	Vennskap, godt klima i barnegruppa.	Opplive at de har noen å leke med. Øve på venneferdigheter. Hvordan være en god venn mot andre? Være inkluderende, se andre, forstå andres følelser og sine egne, lytte, være seg selv, turtaking (gi og ta).
4-åringen	Gjenbruks- og naturmateriale i lek og aktivitet.	Få erfaring med materiale som utfordrer barnas kreativitet i lek. Se mulighet i utradisjonelt materiale. Erfaring med søppelsortering/energiparing.
5-åringen	Fysisk aktivitet på tur og i uterommet.	Gleden med variert fysisk aktivitet sammen med andre ute i barnehagen og på tur.

KOSTHOLD OG HELSE

Jakobsli barnehager skal servere barna et ernæringsmessig godt kosthold og skal viderefremde glede over maten.

Maten skal tilberedes på barnehagen, gjerne med barn som hjelpere.

Barnehagen skal sette av god tid til måltidene så barna får i seg tilstrekkelig med mat. Vi prioriterer gode samtaler ved bordet, motiverer barna til å smake nye smaker, bli selvstendig og lære grunnleggende bordskikk.

LITEN OG NY

Dette er et prosjekt som har fokus på små barns oppstart og tilvenning til barnehagen.

Det er en del av et større prosjekt om folkehelse som Trondheim kommune gjennomfører i samarbeid med Trøndelag Fylkeskommune og Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Midt-Norge).

TEMAÅRSHJUL

For å sikre at fagområdene i Rammeplanen skal gi barna varierte opplevelser og erfaringer og at de fremmer utvikling og læring, har vi utviklet et temaårshjul.

Temaårshjulet gjelder for arbeidet med aktiviteter og spesielt språk. Innhold og arbeidsmåter tilpasses barna i hver gruppe og personalet tar utgangspunkt i barnas alder, forutsetninger og interesser. Ved at

de ulike temaene går igjen hvert år, vil barna i løpet av barnehagetiden møte de samme temaene flere ganger, men med variasjon i innhold og arbeidsmåte.

DESEMBER

Jul

NOVEMBER

Klær, kropp og bevegelse

JANUAR

Klær, kropp og bevegelse

Språkuke uke 3

24. oktober
FN-dagen

OKTOBER

Vennskap, lek og følelser

FEBRUAR

Tall, størrelser, farger og former

6. februar
Samefolkets dag

Brannvernuke

SEPTEMBER

Vennskap, lek og følelser

MEDIO MARS-APRIL

Byen vår

Påske

AUGUST

Tilvenning, meg selv og familien min

MAI/JUNI

Dyr

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

Rammeplan for barnehagen beskriver 7 fagområder. I Rammeplan for barnehagen er det formulert mål for hvert fagområde for å fremme barnas utvikling og gi mulighet for læring ut fra alder, interesser og barnegruppens sammensetning og behov.

Målene er formulert som prosessmål og retter seg mot både læring og opplevelser. Alle barn skal få mulighet til å møte utfordringer ut fra eget nivå. Målene må ses i sammenheng med alt som skjer i løpet av en dag, en gitt periode eller år, dvs at de hele tiden må justeres i samsvar med forutsetninger, rammer, innhold og arbeidsmåter.

DE ULIKE FAGOMRÅDENE:

- **Kommunikasjon, språk og tekst**
- **Kropp, bevegelse, mat og helse**
- **Kunst, kultur og kreativitet**
- **Natur, miljø og teknologi**
- **Etikk religion og filosofi**
- **Nærmiljø og samfunn**
- **Antall, rom og form**

PROGRESJON

Rammeplan for barnehagen sier at progresjon innebærer læring, fremgang og utvikling og at alle barn skal oppleve dette.

Progresjon oppleves ved å gi barna mulighet til allsidige og ulike erfaringer i barnehagedagen. Dette ved at vi jobber med flere fagområder samtidig og arbeidet med omsorg, danning, lek og læring på en verdibasert måte.

For å sikre progresjon er det av betydning at personalet kjenner barnegruppen med hvert enkelt barns forutsetninger, interesser og behov. Når hvert barn blir møtt på sitt potensiale, samtidig som det utfordres til å mestre nye ting, oppleves progresjon. Det kan knyttes til all virksomhet i barnas hverdag i barnehagen, men knyttes gjerne opp mot rammeplanens fagområder som er:

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

SMÅBARN 1-3 ÅR

Bruke et rikt og variert språk. Sette ord på det barnet og andre gjør, samt ulike opplevelser og uttrykk.

Aktivt bruke rim og regler, sanger med bevegelse. Se i og lese bøker og snakke om bildene.

Bruke konkrete, bilder og tegn som støtte til språket. Aktivt lytte.

STORBARN 3-6 ÅR

Øve på å lytte til andre. Oppleve glede ved høytlesing, fortellinger, sang og samtale.

Utforske og gjøre seg erfaringer med ulike typer skriftspråk uttrykk. Som lekeskrift, tegninger og bokstaver.

Bli interessert i språkets form, lytte ut forlyd, ordrytmer. Fortelle egne historier, sette ord på egne følelser.

Barnesamtaler. Få erfaring med digitale verktøy.

PERSONALETS ROLLE

Være lyttende. Benytte rutinesituasjoner bevisst i forhold til å støtte barnets språkutvikling. Benevne det barnet gjør og er opptatt av. Være bevisst språkets innhold, form og bruk. Støtte barn i å uttrykke seg både nonverbalt og verbalt. Være deltakende når barnet utforsker og undrer seg. Fabulere med språket. Være samtalepartnere. Være rollemodell. Benytte varierte arbeidsmåter og verktøy.

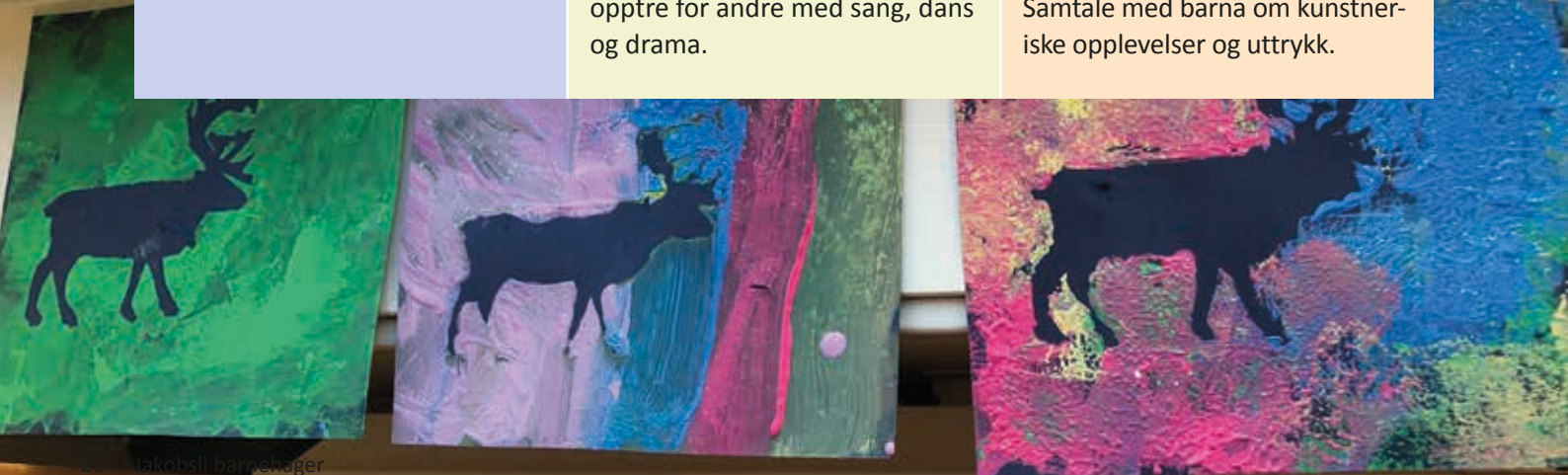

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

SMÅBARN 1-3 ÅR	STORBARN 3-6 ÅR	PERSONALET'S ROLLE
<p>Allsidige bevegelseserfaringer ute og inne- året rundt: krabbe, gå, løpe, hoppe og klatre.</p> <p>Allsidige sanseerfaringer.</p> <p>Spise selv, gå opp på stelletbordet, sette seg til bordet.</p> <p>Øver på påkledning.</p> <p>Opplive variert kosthold.</p> <p>Bli kjent med egne behov og få kjennskap til egen kropp og til menneskekroppen.</p> <p>Fokus på hygiene.</p>	<p>Opplive trivsel og glede ved å gå på tur. Gå lengre turer i ulike terreng.</p> <p>Opplive og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer.</p> <p>Beherske variert og allsidig fin- og grovmotorikk.</p> <p>Bli kjent med menneskekroppen – videreutvikle motoriske ferdigheter.</p> <p>Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser.</p> <p>Videreføre fokus på god hygiene.</p>	<p>Være aktive sammen med barna.</p> <p>Støtte og utfordre barna slik at de mestrer nye ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger.</p> <p>Legge til rette for allsidig bruk av kroppen i både aktivitet og lek.</p> <p>Legge til rette for deltakelse i matlaging og måltider slik at alle får delta.</p>

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

SMÅBARN 1-3 ÅR	STORBARN 3-6 ÅR	PERSONALET'S ROLLE
<p>Introdueres for ulike materialer og ha tilgang til og utvikle interesse for ulike materiale.</p> <p>Utforske nye materialer.</p> <p>Erfaring, opplevelser og mulighet til å uttrykke seg.</p> <p>Erfare sang, musikk, dans og drama gjennom bruk av egen kropp.</p> <p>Opplive og erfare gjennom bruk av sansene.</p>	<p>Formidle sine kunstneriske og kulturelle uttrykk.</p> <p>Bruke musikkinstrumenter i bevegelse og sang.</p> <p>Kjenne mestringsfølelse over eget arbeid.</p> <p>Kunne beskrive egne uttrykk og samtale rundt dette.</p> <p>Bruke kreativitet i lek og sosialt samspill.</p> <p>Uttrykke seg estetisk ved f.eks å opptre for andre med sang, dans og drama.</p>	<p>Legge til rette for at barna skal møte ulike estetiske opplevelser.</p> <p>Legge til rette for utforskning og utprøving av ulike materialer.</p> <p>Iscenesetting av det fysiske miljøet som innbyr til kreativitet og skapende virksomhet hos barna.</p> <p>Støtte barna slik at de kan uttrykke seg estetisk.</p> <p>Motivere barna til å uttrykke seg.</p> <p>Samtale med barna om kunstneriske opplevelser og uttrykk.</p>

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

SMÅBARN 1-3 ÅR

Erfaring og opplevelser med å være ute i all slags vær og glede over naturens mangfold.

Oppleve mulighetene i naturen med tanke på lek og kreativitet.

Bruk av teknologi og få erfaring med ulike materialer.

Oppmerksomhet rundt at årstidene forandrer seg.

Bruke sansene og erfare naturen gjennom bruk av kroppen.

STORBARN 3-6 ÅR

Utvikle forståelse og innhold til ulike begreper knyttet til naturen og årstidene.

Lære og sortere avfall.

Bruke gjenbruks og naturmateriale i lek og konstruksjon på en kreativ måte.

Utvikle forståelse for å ta vare på naturen.

Lære seg og ta vare på naturen – miljø og bærekraftig utvikling.

Erfare og undre seg og over ting i naturen blant annet gjennom å eksperimentere og utforske.

Få forståelse for fenomener i naturen.

Bruke IKT til å lære, skaffe seg kunnskap og ideer.

PERSONALET'S ROLLE

Tilrettelegge for læring om naturen ved å ta i bruk barnas nysgjerrighet og interesser.

Undre seg over ting sammen med barna. Ta utgangspunkt i barnas forutsetninger.

Være gode rollemodeller.

Være miljøbevisste.

Legge til rette for at barna kan oppleve og erfare hvordan teknologi kan benyttes i lek og i hverdagslivet.

Benytte IKT som verktøy for barns læring.

ANTALL, ROM OG FORM

SMÅBARN 1-3 ÅR

Erfaring med begreper som omhandler antall, rom og form i lek og i hverdagssituasjoner. F.eks liten – stor.

Erfaringer med konstruksjon med ulik form og størrelser i lek. Begynne å få erfaring med ulike typer spill.

Utvikle romfølelse gjennom bruk av sansene, hvor garderoben, kjøkken, badet, dissa er.

STORBARN 3-6 ÅR

Kunne bruke begreper som over, under, gjennom, stor, liten osv.

Få erfaring med og utvikle forståelse for matematiske og geometriske begreper.

Begynnende arbeid med måling og veiing og sammenligning av størrelser og former.

Utvikle erfaring med bruk av spill.

Kunne lokalisere rom på egen avdeling og etter hvert kunne peke ut retninger som f.eks veien til butikken, veien til bussholdeplassen ol.

PERSONALET'S ROLLE

Bruke matematiske begreper reflektert og aktivitet i hverdagen.

Legge til rette for matematiske erfaringer gjennom bevisst bruk av bøker, spill, digitale verktøy og bevisst materialvalg.

Ta utgangspunkt i barnas forutsetninger og interesser.

Gi barna utfordringer ut fra eget ståsted og ut fra interesser.

Motivere til eksperimentering og utforsking.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

SMÅBARN 1-3 ÅR	STORBARN 3-6 ÅR	PERSONALET'S ROLLE
<p>Bli kjent med barnehagen.</p> <p>Opplive tilhørighet til en gruppe utenfor familien.</p> <p>Få medvirke og ha innflytelse på egen hverdag.</p> <p>Bli kjent med nærområdet rundt barnehagen.</p>	<p>Ha kjennskap til turområder i nærmiljøet.</p> <p>Lære å ferdes trygt.</p> <p>Lære om ulike tradisjoner, og forståelse for mangfold.</p> <p>Få kjennskap til nasjonale minoriteter.</p> <p>Få erfaring med demokratiske prosesser.</p>	<p>Bidra til at barna erfarer at egne valg og handlinger kan påvirke situasjoner både for barnet selv, men også for andre.</p> <p>Introdusere barna for det som finnes i nærmiljøet.</p> <p>Gi alle barn like muligheter.</p> <p>Gjøre barna kjent med samisk kultur.</p>

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

SMÅBARN 1-3 ÅR	STORBARN 3-6 ÅR	PERSONALET'S ROLLE
<p>Opplive å bli møtt på egne følelser og at voksne setter ord på barnets handlinger og følelser.</p> <p>Lære og være gode mot hverandre.</p> <p>Erfare seg selv i møte med jevnaldrende.</p> <p>Undre seg gjennom sansing og bruk av kroppen.</p> <p>Opplive å bli møtt med respekt og likeverdighet.</p>	<p>Opplive at egne meninger er verdifulle bidrag i et felleskap.</p> <p>Opplive undring og at man filosoferer over det man opplever.</p> <p>Kunne forklare sine handlinger.</p> <p>Kunne sette ord på følelsene sine.</p> <p>Erfare mangfoldet i fellesskapet og bli kjent med ulike livssyn og religioner.</p> <p>Erfare at det finnes ulike måter og forstå ting på.</p>	<p>Støtte barn og bidra til at barna opplever respekt, toleranse og likeverdighet.</p> <p>Være gode lyttere og samtalepartnere slik at barna kan finne egne svar.</p> <p>Være rollemodell og veileder for hvordan vi er mot hverandre, positiv regulering.</p> <p>Samtale med barna om ulike høytider og religiøse uttrykk.</p> <p>Være aktive deltakere i barns undring.</p>

VURDERING AV DET PEDAGOGISKE ARBEIDET

Pedagogisk dokumentasjon er en måte å jobbe på som skal synliggjøre arbeidet og bidra til at vi reflekterer over verdier, praksis, teori og hvordan vi realiserer innholdet i rammeplanen. Vi dokumenterer barnehagens praksis gjennom ulike dokumentasjon og informasjon som sendes til foreldre i meldeboka.

Gjennom pedagogisk dokumentasjon skal personalet utvikle arbeidsmåter og virksomheten i tråd med det barna har behov for. Samtidig får personalet utfordret og videreutviklet sitt syn på barn og barns læring, som endrer og utvikler etablert praksis på bakgrunn av barns interesser og uttrykk. Når vi dokumenterer gjør vi bevisste valg og vi skal ha tanker om hvordan vi skal benytte de ulike dokumentasjonene til det beste for praksisen.

Et av verktøyene vi benytter er **“Med blikk på barnet”**. Dette er en veilednings- og refleksjonsmetode som skal sikre at alle barn blir sett, og ansvarliggjøre alle voksne til å se og prøve og forstå barna. Dette er et verktøy som skal brukes en gang i måneden på avdelingsmøtene til avdelingene.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Jakobsli barnehager skal legge til rette for godt foreldresamarbeid og dialog både på individnivå og på gruppenivå. Foreldrene er de viktigste voksne i barnas liv og sammen med personalet i barnehagen har alle et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Foreldrene skal oppleve barnehagen som en støtte i deres oppdrageransvar. Den uformelle kontakten ved henting og bringing er den viktigste kontakten mellom barnehagen og hjemmet.

Vi har foreldremøter for nye foreldre på våren. Målet med møtet er å bli litt kjent, gi informasjon om rutiner som skaper trygghet i forhold til overgangen mellom hjem og barnehage. Vi har også foreldremøter for alle foreldre på høsten. I tillegg har vi eget foreldremøte for skolestarterne.

Alle foreldre får tilbud om foreldresamtaler høst og vår, samt ekstra samtaler når foreldrene eller barnehagen opplever å ha behov for dette. Alt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen har barnets beste i fokus.

Det er naturlig at barn i løpet av oppveksten møter ulike utfordringer som krever ekstra hjelp og støtte. Personalet i barnehagen kan være gode samtalepartnere i slike situasjoner. Krever utfordringene innsats utover vår kompetanse tar vi kontakt med andre samarbeidspartnere etter avtale med de foresatte.

OVERGANGER

Hvordan barn blir introdusert til nye miljø, kan påvirke deres evne til å takle den nye situasjonen. Vi har derfor rutiner for overganger i barnehagen.

OVERGANG HJEM-BARNEHAGE

Vi inviterer til et foreldremøte for nye foreldre på våren og vi oppfordrer barn og foreldre til å komme på besøk før oppstart. Vi sender ut informasjon om hvilken avdeling barnet skal begynne på og hvem som kommer til å være barnets kontaktperson den første tiden.

Jakobsli barnehager er med i prosjektet: **“Liten og ny i barnehagen”** som skal sikre barna en trygg og god start i barnehagen, dette er en foreldreaktiv tilvenning. Det innebærer at foreldrene selv tar mye ansvar for sitt barn under måltid, stell og lek. Barnehageansatte får dermed anledning til å lære barnet å kjenne gjennom foreldrene mens de tar hånd om eget barn. Foreldre får på sin side bedre anledning til å gjøre seg bedre kjent med barnehagens rutiner og miljø. Vi oppfordrer foreldre til å sette av god tid og at de må forvente å bruke minimum en uke slik at barnet opplever trygghet i barnehagen før foreldrene tar avskjed med barnet. I oppstart er det viktig at vi blir kjent med barnet og familien slik at vi vet hva som kan skape trygghet for hvert enkelt barn. I denne fasen er dialogen mellom foreldre og personalet avgjørende, slik at vi i fellesskap ivaretar barnets behov og skaper en trygg overgang til et nytt miljø.

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Vi arrangerer “bli kjent” dager hvor barna som skal over på storbarnsavdeling eller skal bytte avdeling er på besøk på sin nye avdeling. Der møter de barn og personal de skal være sammen med når overflyttingen finner sted. Ved overflytting er kjent personale fra avdelingen barnet flytter fra, med for å skape trygghet i overgangen. Ved overganger innad i barnehagen har personalet på gammel og ny avdeling overføringsamtaler for å sikre god kjennskap til barnets behov og forutsetninger. Overganger innad i barnehagen kan også innebære overgang mellom avdelinger på våre to barnehager.

OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

I samarbeid med skolene har barnehagen kommet frem til at barnas selvstendighet skal være i fokus siste året i barnehagen. Dette innebærer å kunne hjelpe seg selv, be om hjelp fra andre, ta imot felles beskjeder, holde fokus og konsentrasjon. I tillegg har vi fokus på å mestre ferdigheter som personlig hygiene, klare seg selv på do og påkledning innenfor tidsperspektivet satt av skolen. Dette gjøres også i tett samarbeid og oppfølging med familien til hvert enkelt barn.

I tillegg til dette, har vi også fokus på sosial kompetanse og utvikling av positiv selvfølelse. Vi ønsker at barna skal lære seg gode venneferdigheter, tåle motgang/være robuste og føle at de er gode nok som de er, slik at de klarer å se seg selv og andre, som et medlem av en større gruppe.

Dette er tema for foreldremøte for skolestarterne siste høst før skolestart. Her har også foreldrene anledning til å komme med egne forventninger til både barnet og barnehagen ift overgangen til skolen. Hvert år har førskolebarna skrive-dans og sirkus. Skrive-dans er et skriveforberedende opplegg over ni uker der barna skal lære seg fin og grovmotoriske bevegelser til musikk. Målet er at ungene skal få erfaring med skrift bevegelsene, rette og runde former og rytme.

Sirkus er en forestilling vi begynner å jobbe med i februar/mars. Gjennom sirkus får barna rettet andre sin oppmerksomhet mot seg selv. De får vise hva de er gode på og får presentere seg selv. De utvikler evnen til å samarbeide med andre og de deler humor og glede. Videre får barna øvelse i å ta imot beskjeder og rette oppmerksomheten mot det som blir sagt. Dette resulterer i en forestilling for foreldrene som en del av sommeravslutningen i barnehagen.

Vi har overføringssamtaler med skolen i løpet av våren før skolestart der vi utveksler informasjon om skolestarterne.

PRAKTISK INFORMASJON

FORELDRENES ARBEIDSUTVALG (FAU)

Hver barnehage har eget FAU som består av foreldrerepresentanter fra hver avdeling. FAU skal bidra til at samarbeidet mellom barnehage og foreldregrupper skaper et godt miljø i barnehagen.

FAU arrangerer ulike aktiviteter i løpet av året som for eksempel:

- Lommelykt eller reflektur om høsten
- Kveldsmat i barnehagen
- Nyttårs disco
- Ski / akedag i mars/april
- Dugnad i mai

BRUKERRÅD

Gjennom brukerrådet kan foresatte påvirke innholdet og kvaliteten på tjenestene de mottar fra kommunen. Brukerrådet er en arena for dialog; et sted for nært samarbeid mellom foresatte, ansatte og enhetsleder. Brukerrådet involveres i saker som omhandler innholdet og virksomheten i barnehagen og skal fastsette barnehagens årsplan.

Jakobsli barnehager har felles brukerråd for hver barnehage, med likt antall ansatte og foreldre. Enhetsleder kommer i tillegg.

Foreldrene kan melde saker til brukerrådet ved å kontakte foreldrerepresentantene. Oversikt over navn og telefonnummer finnes på oppslagstavle i garderoben på hver avdeling.

ÅRSKALENDER

2021-2024

(se skolekalenderen på trondheim.kommune.no for planleggingsdager, ferier m.m.)

Januar	Fre. 29.01.	Planleggingsdag, barnehagen er stengt
Februar	Tors. 06.02.	Markering av samefolkets dag Karneval
Mars	Påske (2024)	Markering av barnehagedagen Barnehagen er stengt
April	Påske (2021-2023)	Barnehagen er stengt
Mai		01.05. Offentlig høytidsdag. Barnehagen er stengt. 17.05. Offentlig høytidsdag. Barnehagen er stengt. Kristi Himmelfartsdag. Barnehagen er stengt.
Mai/Juni		Kulturfestival for Jakobsli barnehager
Juni		2. pinsedag. Barnehagen er stengt. Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
Juli		Barnehagen er stengt uke 28, 29 og 30.
August		Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
September	Uke 37 Uke 38	Trafikkuke Brannvernuke
Oktober		To planleggingsdager. Barnehagen er stengt.
November		
Desember	Jul	Barnehagen stengt julaften og nyttårsaften

HØYTIDER

Vi har stengt julaften, nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag. Dette er avgjørelser som tas i brukerrådet.

SOMMERFERIEN

Barn i barnehage skal som hovedregel ha fire uker ferie hvert år. Fra 01.04. 2020 er det bestemt at alle kommunale barnehager i Trondheim skal ha stengt i 3 uker.

Vi har en praksis hvor vi slår sammen avdelinger eller våre to barnehager når barnehagen er åpen i ferier og høytider.

Trondheim kommune
Jakobsli barnehager
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

PO155822 • november 2020
Layout og print: Skipnes Kommunikasjon AS

